

Šéf IEA pre Der Spiegel: Európu čaká energetická kríza oveľa závažnejšia ako tie predchádzajúce

- CZ24 News | 1. června 2022

EU: Nedostatok paliva v dôsledku ukrajinskej krízy by podľa Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) mohol zasiahnuť Európu už toto leto. Mohla by nastať hlbšia a dlhšia energetická kríza, ktorej ďalšia letná fáza by mohla viesť k nedostatku paliva v Európe.



Povedal to v dnes, 31. mája, v rozhovore pre nemecké periodikum „Der Spiegel“ šéf Medzinárodnej energetickej agentúry Fatih Birol.

Poznamenal, že pred vypuknutím bojových akcií na Ukrajine bolo Rusko hlavným hráčom v globálnom energetickom systéme, exportérom číslo jedna ropy a zemného plynu a jedným z najväčších exportérov uhlia.

Preto, kým energetické krízy sedemdesiatych a osemdesiatych rokov boli spojené len s ropou, v dôsledku súčasných udalostí na Ukrajine „existuje ropná kríza, plynová kríza a elektrická kríza súčasne“. Táto kríza je teda oveľa vážnejšia ako tie predchádzajúce a zrejme potrvá dlhšie, vysvetlil výkonný riaditeľ medzivládnej organizácie IEA.

Birol zdôraznil, že leto je hlavnou sezónou pre cestovanie v Európe a Spojených štátoch, čo zvyšuje dopyt po palive. A to môže viesť k prerušeniu dodávok v kritických podmienkach. Najmä v Európe by podľa neho mohol byť nedostatok benzínu, nafty a kerosínu.

V Európe dodávky závisia nielen od dovozu surovej ropy, ale aj od dovozu ropných produktov, tvrdí Fatih Birol a poukázal na to, že viacerí exportéri vrátane Číny zaviedli vývozné obmedzenia na ochranu domácich spotrebiteľov.

Na trhu však môžu nastať „príjemné prekvapenia“. Situácia sa môže zlepšiť, ak bude čínska ekonomika naďalej slabnúť, pretože to povedie k poklesu dopytu po rope. Dodávky by sa mohli zvýšiť, ak sa dosiahne dohoda o jadrovom programe s Iránom, jedným z najväčších producentov na svete. Úľavu na strane ponuky by tiež mohlo priniesť, ak by niektorí producenti z Blízkeho východu, ako napríklad Saudská Arábia, zvýšili svoju ťažbu. Avšak „každý prípad by bol prekvapením a nemali by sme ich očakávať“, zdôraznil šéf IEA.

Skôr by stálo za to vypočítať si návrhy na zníženie spotreby, ktoré jeho organizácia predstavila už v marci, pripomenul Birol. Tvrdí, že 10-bodový balík je zameraný na vyspelé ekonomiky a zahŕňa okrem iného aj zavedenie nediel bez áut vo veľkých mestách, nižšie ceny lístkov a preukazov v MHD, ako aj prísnejšie obmedzenia rýchlosti na diaľniciach.

Líder organizácie IEA, ktorá združuje 31 štátov, medzi ktoré nepatrí Rusko, okrem iného povedal, že energetická kríza spôsobená vojnou na Ukrajine môže priniesť aj príležitosti

a nádej. Kríza podľa neho „môže byť pre mnohé krajiny zlomovým bodom na zásadnú zmenu svojej energetickej politiky».

Ak budú vlády presadzovať investičnú politiku, ktorá podporí využívanie obnoviteľných zdrojov energie a všetkých ostatných „čistých technológií“, podporia nielen ochranu klímy, ale aj znížia závislosť svojich krajín od dovozu fosílnych palív, dodal šéf IEA a zdôraznil, že „obnoviteľné energetické zdroje znamenajú energetickú bezpečnosť“.

[ZDROJ](#)